

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 2

Sivistyslautakunta

Kokouskutsu ja esityslista

Aika 17.02.2026 16:00 -

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksensali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Kutsutut	Markkanen Marju	puheenjohtaja	
	Rautapää Teresa	I varapuheenjohtaja	
	Virta Sanna	jäsen	
	Kirkonpelto Ville	jäsen	
	Härmä Tatu	jäsen	
	Nurminen Pasi	jäsen	
	Koivistoinen Tiina	jäsen	
	Kauko Niko A.	jäsen	
	Päätaalo Oskari	jäsen	
	Majaniemi Salla	jäsen	
	Hovi Iida	jäsen	
	Mäkelä Mikko	sivistysjohtaja, esittelijä	
	Jämsén Virve	opetus- ja kasvatusjohtaja, esittelijä	
	Harju Mika	varhaiskasvatusjohtaja	
	Ylä-Sankola-Peltola Mari	rehtori	
	Kivilahti Jouni	nuorisotoimenjohtaja	
	Rautavuo Pirita	vt. kirjastopalvelujohtaja	
	Anttila Jussi	henkilöstön edustaja	
	Sinkkonen Eliel	nuorisovaltuuston edustaja	
	Nordberg Pia	valmistelusihteeri, pöytäkirjanpitäjä	
	Mäntymaa Janina	palvelupäällikkö	asiantuntijaesittely: perusopetuksen oppimisen tuen järjestäminen ja opettajien kelpoisuusvaatimukset

Lahti 12.2.2026

Sivistyslautakunnan puheenjohtaja

Käsiteltävät asiat

§	Otsikko	Sivu
10	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
11	Pöytäkirjan tarkastajat	5
12	Valtionosuuksien- ja avustusten anominen ja vastuut v. 2026	6
13	Opettajavirkojen lakkauttaminen ja perustaminen 1.8.2026 alkaen	8
14	Valtuustoaloite: Lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen Lahden kaupungissa	11
15	Tiedoksi merkittävät asiat	16
16	Muut asiat	17
17	Oppilaan määräaikainen erottaminen (salassa pidettävä)	18
18	Oikaisuvaatimus perusopetuksen iltapäivätoiminnan kuukausimaksun kielteiseen päätökseen (salassa pidettävä)	19
19	Tiedoksi merkittävät asiat (salassa pidettävä)	20

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 17.02.2026

10
Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Sivistyslautakunta
Esityslista
Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 17.02.2026

nro 2

11

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan jäsenet Sanna Virta ja Niko A. Kauko.

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 17.02.2026

12

Valtionosuuksien- ja avustusten anominen ja vastuut v. 2026

452/02.02.00.04/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

valmistelusihteeri Anne-Maarit Rantonen p. 044 416 4037

Päätös

Esittelijä

sivistysjohtaja Mäkelä Mikko

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi vuoden 2026 valtionosuuksia ja avustuksia koskevan luettelon

Perusteluosa

Hallintosäännön 41 §:n mukaan vastuu valtionosuuksien anomisesta ja niiden toteutumisen tarkkailusta on ao. toiminnasta vastaavalla toimielimellä tai johtosäännössä määrätyllä muulla viranomaisella, jonka on lähetettävä konsernihallinnolle tiedoksi jäljennös anomuksesta ja valtion viranomaisen siihen antamasta päätöksestä.

Vastuu valtionapujen anomisesta ja tarkkailusta on ao. toiminnasta vastaavalla lautakunnalla tai muulla viranomaisella siten, kuin hallintosäännön yhteiset talousasiat päätösvaltataulukossa sekä erillissäännöissä tai toimintasäännöissä

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 2

on määrätty (Lahden kaupungin vuoden 2026 talousarvion toimeenpano-
ohjeet/kh 16.12.2025/382 §).

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteet

- 1 Määräaikaluetelo 2026
sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 17.02.2026

13

Opettajavirkojen lakkauttaminen ja perustaminen 1.8.2026 alkaen

4658/01.01.00.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

palvelupäällikkö, talous- ja henkilöstösuunnittelu Venla Valkama, p. 044 483
1808

opetus- ja kasvatusjohtaja Virve Jämsén, p. 044 716 1328

Päätös

Esittelijä

sivistysjohtaja Mäkelä Mikko

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää lakkauttaa ja perustaa opettajavirat
sijoituskouluineen liitteen 1 mukaisesti 1.8.2026 alkaen.

Lisäksi sivistyslautakunta päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta jo
kokouksessa.

Perusteluosa

Lahden kaupungin hallintosäännön mukaan sivistyslautakunta päättää
peruskoulun opettajanviran perustamisesta, lakkauttamisesta ja
nimikemuutoksesta.

Perusopetuksen virkatyöryhmä tarkastelee opettajavirkojen riittävyyttä, muuttuvia tarpeita ja mahdollisia virkasiirtotarpeita yhteistyössä peruskoulujen rehtoreiden kanssa. Sivistyslautakunnan päätösten 18.11.2025 § 141 ja 16.12.2025 § 155 mukaan 1.8.2026 alkaen on perustettu yhteensä 28 opettajavirkaa, joilla vastataan perusopetuksen muuttuneisiin virkatarpeisiin. Vastaavasti on lakkautettu 28 opettajavirkaa, jotka ovat olleet jo pidempään täyttämättä ja joille ei nähdä olevan tarvetta tulevina vuosina. Nyt perustettavaksi esitettävät kahdeksan peruskoulun erityisopettajan virkaa, kaksi peruskoulun erityisluokanopettajan virkaa ja kaksi konsultoivan erityisopettajan virkaa ja lakkautettavaksi esitettävät yhdeksän peruskoulun luokanopettajavirkaa, peruskoulun lehtorin, englannin kieli, virka, peruskoulun lehtorin, historia ja yhteiskuntaoppi, virka ja peruskoulun lehtori, englannin kieli ja saksan kieli, virka ovat osa tätä samaa virkatarvevalmistelua.

Sivistyslautakunnalle esitetään perustettavaksi kahdeksan peruskoulun erityisopettajan virkaa. Virkojen perustamisesta ei tule lisämäärärahatarvetta, sillä niitä vastaavat tehtävät ovat tällä hetkellä täytetty tuntiopettajina, erityisluokanopettajina tai ylitunteina opettajaviranhaltijoille. Tehtävät ovat lukuvuonna 2025–2026 olleet täytettynä määräaikaaisesti, joten virkojen perustamisella ei ole vaikutusta vakituisen henkilöstön palvelussuhteisiin. Kunkin perustettavan viran kohdalta on tehty koulukohtainen arviointi yhdessä koulun rehtorin kanssa siinä, millaisen viran avulla koulu pystyy vastaamaan oppilaiden tuen tarpeisiin tämän hetken tiedon mukaan parhaiten.

Sivistyslautakunnalle esitetään perustettavaksi kaksi peruskoulun erityisluokanopettajan virkaa. Virkojen sijoituskouluna on päätöshetkellä Kanervikon koulu. Virkoja vastaavat tehtävät ovat päätöshetkellä olleet täytettynä vakituisina päätoimisina tuntiopettajina. Virkoihin siirretään vastaavaa päätoimista tuntiopettajan tehtävää hoitavat opettajat 1.8.2026. Virkojen perustamisella ei ole taloudellista vaikutusta.

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 2

Sivistyslautakunnalle esitetään perustettavaksi kaksi konsultoivan erityisopettajan virkaa. Virkojen sijoituskouluna on päätöshetkellä Kanervikon koulu. Konsultoiva sairaalaopetus tuli lakisääteiseksi 1.8.2025 alkaen ja samasta päivästä alkaen kaksi konsultoivan sairaalaopetuksen tehtävää on täytetty vakituisilla päätoimisilla tuntiopettajilla, jotka tullaan siirtämään perustettaviin virkoihin 1.8.2026 alkaen. Virkojen perustamisella ei ole taloudellista vaikutusta.

Sivistyslautakunnalle esitetään lakkautettavaksi kaksitoista perusopetuksen virkaa. Kyseiset virat ovat päätöshetkellä täyttämättä, eli niiden lakkauttamisella ei ole taloudellisia tai palvelussuhteisiin liittyviä vaikutuksia. Lakkautettavat virat on valittu siten, että virkatarvearvioiden perusteella niitä ei tulevina vuosina myöskään tulisi täyttämään.

Kaikki perustettavat ja lakkautettavat virat tämänhetkisine sijoituskouluineen on esitelty liitteessä 1. Virat ovat Lahden kaupungin yhteisiä, joten viran sijoituskoulu voi tulevaisuudessa erillisellä päätöksellä muuttua.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Perusopetus, peruskoulut, henkilöstöpalvelut

Liitteet

- 2 Liite 1. Lakkautettavat ja perustettavat virat 1.8.2026 alkaen

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 17.02.2026

14

Valtuustoaloite: Lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen Lahden kaupungissa

3847/00.01.01.03/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

perusopetuksen asiantuntija, opetussuunnitelma Petra Larvus, p. 044 482 0790

perusopetuksen palvelupäällikkö, pedagogiikka Kirsikka Saresma p. 044 482
6409

opetus- ja kasvatusjohtaja Virve Jämsén, p. 044 716 1328

Päätös

Esittelijä

sivistysjohtaja Mäkelä Mikko

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen
perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Kaupungin yhdeksän valtuutettua jättivät 1.9.2025 valtuustoaloitteen, jossa he esittävät, että Lahden kaupunki laajentaa lasten ja nuorten osallistumismahdollisuuksia siten, että he pääsevät kokemaan ja osallistumaan itse valtuustontyöskentelyyn, tutustumaan luottamustehtäviin ja niitä hoitaviin valtuutettuihin eri puolueista.

”Toiminnan tavoitteena on lisätä nuorten aktiivisuutta, osallisuutta ja ymmärrystä kunnallisesta päätöksenteosta sekä vahvistaa lasten ja nuorten ääntä päätöksenteossa. Lahdessa on jo perinteitä lasten ja nuorten osallistamisesta, mutta heille järjestetty oma valtuusto täydentäisi jo käytössä olevia osallisuustoimintoja, kuten nuorisovaltuustoa, Skidialogia ja kaupunginjohtajan kyselytuntia.

Aloitteen mukaan lasten ja nuorten valtuustokokous voisi sisältää seuraavia elementtejä:

1. Lasten ja nuorten oma valtuustokokous järjestettäisiin vuosittain. Kokouksessa he voisivat esittää kysymyksiä kaupunginvaltuutetuille ja kaupunginjohtajalle. Valtuustokokous noudattelisi olemassa olevia käytäntöjä äänestysineen.
2. Kysymyksiin voisivat vastata kaupunginjohtaja, viranhaltijat ja valtuustoryhmien edustajat, valtuustonpuheenjohtajan toimiessa tehtävässään puheenjohtajana. Tavoitteena on tarjota nuorille mahdollisuus saada vastauksia heitä koskettaviin kysymyksiin suoraan päättäjiltä. Keskustelussa olevista asioista voitaisiin suorittaa äänestyksiä.
3. Valtuustokokous järjestettäisiin yhteistyössä Lahden kaupungin, peruskoulujen, lukioden ja ammatillisen koulutuksen sekä nuorisovaltuutettujen kesken. Valtuustoon valittaisiin lapsien ja nuoria valtuutettuja vastaava määrä.
4. Kokous striimattaisiin, jotta mahdollisimman moni voisi seurata kokousta etäyhteydellä ja pääsisivät näin osalliseksi kokoukseen.
5. Kokouksen teemoja voitaisiin vaihdella vuosittain, esimerkiksi koulutus, terveys, harrastusmahdollisuudet, ympäristö tai turvallisuus.

Aloite tukee demokratiakasvatusta ja Lahden kaupungin strategisia tavoitteita osallisuuden lisäämisestä ja nuorten hyvinvoinnista. Se tarjoaa konkreettisen väylän nuorille vaikuttaa ja oppia yhteiskunnallisesta osallistumisesta.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamiseen liittyvistä toimenpiteistä Lahdessa

Lahden kaupunginvaltuustossa jätettiin syksyllä 2025 valtuustoaloite lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamisesta. Aloitteessa esitettiin vuosittaisen lasten ja nuorten oman valtuustonkokouksen perustamista. Aloitteen tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten osallisuutta, vahvistaa heidän ymmärrystään kunnallisesta päätöksenteosta sekä parantaa lasten ja nuorten mahdollisuuksia vaikuttaa heitä koskeviin asioihin.

Valtuustoaloite käynnisti prosessin, jossa lasten ja nuorten osallisuutta tarkasteltiin dialogin, yhteisen ymmärryksen ja konkreettisten kehittämistoimien kautta.

"Pysähdy ja kuuntele, anna mahdollisuus saada ääni kuuluville!"

Valtuustoaloitteen jättämisen jälkeen järjestettiin lasten, nuorten ja päättäjien välisiä dialogeja Lahden kaupungintalolla 5.–7.11.2025. Dialogeihin osallistui perusopetuksen eri ikäryhmiä, toisen asteen opiskelijoita sekä kaupunginvaltuutettuja. Dialogien keskeisenä lähtökohtana oli lasten ja nuorten kuuleminen heitä koskevissa asioissa.

Keskusteluissa korostui tarve pysähtyä yhteisen keskustelun äärelle ja luoda tilaa aidolle vuoropuhelulle lasten, nuorten ja aikuisten välillä. Kuulluksi tulemisen kokemus nähtiin osallisuuden keskeisenä edellytyksenä. Sen lisäksi dialogeissa nousi vahvasti esiin, että osallisuus ei voi jäädä pelkästään keskustelun tasolle. Lasten ja nuorten näkökulmasta päätöksenteon näkyväksi tekeminen koettiin keskeiseksi osallisuuden kokemusta vahvistavaksi tekijäksi.

Keskusteluissa nousi esiin tarve monipuolisille ja matalan kynnyksen vaikuttamisen keinoille. Tällaisina keinoina tunnistettiin muun muassa kyselyt, äänestykset sekä mahdollisuus vaikuttaa anonyymisti. Näiden nähtiin

madaltavan osallistumisen kynnystä ja mahdollistavan osallistumisen myös niille lapsille ja nuorille, joiden on muutoin vaikea tuoda mielipiteitään esiin.

Dialogeissa korostui vahva toive siitä, että lasten ja nuorten sekä aikuisten yhteisiä keskusteluja järjestettäisiin säännöllisesti ja erilaisilla kokoonpanoilla. Erityisen tärkeänä pidettiin sitä, että keskustelut eivät jää kertaluonteisiksi, vaan niistä muodostuu osa arjen toimintakulttuuria. Osallistujat kokivat dialogit myönteisinä ja merkityksellisinä ja toivoivat lisää tilaisuuksia, joissa lasten ja nuorten näkemykset huomioidaan jo asioiden valmisteluvaiheessa.

”Tarvitaan edellytyksiä aidolle kuulemiselle ja osallistumiselle”

Dialogeissa esiin nousseiden havaintojen pohjalta järjestettiin 28.1.2026 osallisuus- ja demokratiakasvatustyöpaja päättäjille sekä lasten ja nuorten parissa toimiville aikuisille. Työpajan tavoitteena oli syventää ymmärrystä dialogeissa esiin nousseista teemoista sekä käynnistää yhteinen suunnittelutyö lahtelaisten lasten ja nuorten osallisuus- ja demokratiakasvatusmallin kehittämiseksi. Työpajassa kuultiin asiantuntija-alustus demokratiakasvatuksesta, minkä jälkeen osallistujat työskentelivät pienryhmissä. Työskentelyssä keskityttiin keinoihin, joilla lasten ja nuorten ääni saadaan paremmin kuuluviin koulujen arjessa sekä kaupungin päätöksenteossa.

Keväällä 2026 dialogeihin osallistuneet oppilaat tullaan kutsumaan työpajapäivään, jossa palataan dialogeissa esiin nousseisiin teemoihin, esitellään aikuisten työpajan tuloksia sekä jatketaan lahtelaisten lasten ja nuorten osallisuus- ja demokratiakasvatusmallin yhteiskehittämistä. Tavoitteena on varmistaa, että lasten ja nuorten näkemykset huomioidaan myös jatkotyössä ja että kehittämistyö etenee vuorovaikutteisesti lasten, nuorten ja aikuisten kesken.

Valtuustoaloite toimi lähtökohtana prosessille, jossa lasten ja nuorten osallisuutta tarkasteltiin dialogin, yhteisen ymmärryksen ja konkreettisten kehittämistoimien kautta. Tässä vaiheessa keskeisiksi osallisuuden edellytyksiksi on tunnistettu: kuulluksi tuleminen kokemus, vaikuttamisen seurausten

näkyväksi tekeminen, monipuoliset ja saavutettavat vaikuttamisen väylät sekä säännöllinen vuoropuhelu lasten, nuorten ja aikuisten välillä.

Valtuustoaloitteessa esitetty vuosittainen lasten ja nuorten valtuustonkokous nähtiin yhtenä keinona vastata näihin tarpeisiin ja vahvistaa lasten ja nuorten aitoa osallisuutta Lahden kaupungin päätöksenteossa. Toisaalta dialogeissa todettiin, että yksittäiset tilaisuudet eivät yksin riitä vahvistamaan osallisuutta ja lisäämään intoa yhteiskunnallista vaikuttamista kohtaan.

Osallisuus edellyttää pysyviä rakenteita, toistuvia kohtaamisia sekä aikaa kuulemiselle ja keskustelulle, minkä takia kevään 2026 aikana rakennetaan pilottimalli lahtelaisten lasten ja nuorten osallisuus- ja demokratiakasvatusmallista. Pohjana luotavassa mallissa on niin kaupungin osallisuus- ja lähidemokratiamalli kuin koulujen ja oppilaitosten opetussuunnitelmat. Malli otetaan käyttöön elokuussa 2026.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: ote perusopetuspalvelut, peruskoulut

Liitteet

- 3 Valtuustoaloite: Lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen Lahden kaupungissa

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 17.02.2026

15

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Esittelijä

sivistysjohtaja Mäkelä Mikko

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

- Sivistyslautakunnan alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta:

16.1.2026-9.2.2026

- Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ajalta 1.1. -

31.12.2025, sivistyspalvelut

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 17.02.2026

16
Muut asiat

Päätös

Esittelijä

sivistysjohtaja Mäkelä Mikko

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 17.02.2026

17

Oppilaan määräaikainen erottaminen (salassa pidettävä)

4329/12.01.04.01/2025

Asia käsitellään salaisena perustuen viranomaisten toiminnasta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin kohtaan 30.

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 17.02.2026

18

Oikaisuvaatimus perusopetuksen iltapäivätoiminnan kuukausimaksun kielteiseen päätökseen
(salassa pidettävä)

3137/12.01.03.03/2025

Asia käsitellään salaisena perustuen viranomaisten toiminnasta annetun lain (621/1999) 24
§:n 1 momentin kohtaan 23.

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 17.02.2026

19

Tiedoksi merkittävät asiat (salassa pidettävä)

17/00.01.01.01/2026

Asia käsitellään salaisena perustuen viranomaisten toiminnasta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin kohtiin 23 ja 25.